

سوالات درس ۲:

- ۱- آیا فرهنگ های مختلف گستره جغرافیایی و تداوم تاریخی یکسانی دارند؟ **جواب:** خیر برخی از فرهنگ ها عمری کوتاه دارند و برخی مدتی طولانی دوام می آورند. برخی در محدوده خاصی قرار دارند و برخی از محدود جغرافیایی و مرزهای خود خارج می شوند.
- ۲- چرا فرهنگ ها متنوع هستند؟ **جواب:** زیرا عقاید و ارزش های اساسی و کلان آنها بایکدیگر متفاوت است.
- ۳- فرهنگ ها از نظر قابلیت گستره ی جغرافیایی ، تداوم و انتقال چند دسته اند؟ **جواب:** ۱- فرهنگ هایی که در طول زمان در یک سرزمین واحد به وجود آمده اند و فرهنگ هایی که در زمان واحد در سرزمین های متعدد به وجود آمده اند. ۲- فرهنگ هایی با عمر کوتاه و فرهنگ هایی با دوام طولانی ۳- فرهنگ هایی که قابلیت عبور از مرزهای جغرافیایی را دارند و جهانی می شوند ، فرهنگ هایی که ناظر به قوم خاص و محدوده ی خاص جغرافیایی هستند.
- ۴- فرهنگ جهانی چیست؟ **جواب:** فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می کند و در پهنه جهان گسترش می یابد.

- ۵- در چه صورتی فرهنگ منطقه خاصی جهانی می شود؟ **جواب:** در صورتی که نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه جویانه داشته باشند.
- ۶- فرهنگ هایی که به سوی جهانی شدن حرکت می کنند چند دسته اند؟ **جواب:** ۱- فرهنگی که عقاید، رفتار و ارزش های آن ناظر به قوم یا منطقه یا گروه خاصی است مانند صهیونیست ها که متوجه نژاد خاص بارویکرد خاص مادی هستند. یا فرهنگ سرمایه داری با توجه به قدرت و ثروت. ۲- فرهنگی که عقاید، ارزش ها و هنجارهایش در خدمت قوم خاصی نیست و از سعادت همه انسان ها سخن می گوید مانند فرهنگ اسلامی
- ۷- فرهنگ سرمایه داری (فرهنگ سلطه ، فرهنگ استکبار) از چه ویژگی هایی برخوردار است؟ **جواب:** ۱- ثروت و قدرت در کانون توجه اوست. ۲- کشورهای دیگر را در پیرامون قدرت و ثروت به خدمت می گیرد. ۳- تسلط یک قوم، جامعه و گروه خاص را بر دیگران دنبال می کند. ۴- دیگران را به ضعف و ناتوانی می کشاند.
- ۸- کدام فرهنگ ها از عقاید و آرمان های مشترک انسانی سخن می گویند؟ **جواب:** فرهنگی که در خدمت گروه و قوم خاصی نیست و سعادت همه انسانها را دنبال می کند.
- ۹- کدام فرهنگ ها شایستگی حرکت به سوی یک فرهنگ جهانی را دارند؟ **جواب:** ۱- عقاید، ارزشها و آرمان هایشان موافق فطرت آدمیان باشد. ۲- هنجارها و رفتارشان مطابق با آرمان ها و عقایدش باشد.
- ۱۰- فرهنگ حق چه نوع فرهنگی است؟ **جواب:** فرهنگی که عقاید، ارزش ها و رفتارهایش مطابق نیازهای فطری انسان ها باشد.
- ۱۱- مدینه ی فاسقه فارابی چه نوع جامعه ای است؟ **جواب:** جامعه ای که عقاید و ارزش های حق است ولی هنجارها و رفتارهایش موافق با آن عقاید و ارزش هانباشد.
- ۱۲- نمونه هایی از جوامع فاسقه نام ببرید: **جواب:** خوارج، امویان، عباسیان
- ۱۳- فرهنگ مطلوب جهانی از چه ویژگی های عام و جهان شمولی باید برخوردار باشد؟ **جواب:** حقیقت، معنویت، عدالت، حریت (آزادگی) مسئولیت و عدالت .
- ۱۴- چرا حقیقت یکی از ویژگی های فرهنگ جهانی مطلوب است؟ **جواب:** زیرا فرهنگی که به حقیقتی قایل نباشد نمی تواند از معیار سنجش ارزش ها برخوردار باشد و توان دفاع عقیدتی از خود را ندارد.
- ۱۵- چه نوع فرهنگ هایی در صورت گسترش انسانیت را با بحران های روحی و روانی گرفتار می سازند؟ **جواب:** فرهنگ هایی که فقط به نیازهای مادی انسان توجه می کنند. زیرا از پاسخ به پرسش های بنیادین درباره مرگ و زندگی، سعادت معنوی و ابدی انسان ها ناتوان و غافل اند.
- ۱۶- چرا معنویت یکی از ارزش های فرهنگ مطلوب جهانی است؟ **جواب:** چون این فرهنگ می تواند به پرسش های بنیادین انسانها در خصوص مرگ و زندگی و سعادت معنوی و ابدی پاسخ دهد و مانع بحران های روحی انسان ها می شود.
- ۱۷- ارزش عدالت و قسط چه تاثیری در فرهنگ جهانی دارد؟ **جواب:** مانع پایداری شدن حقوق انسان ها و دوقطبی شدن جهان و بهره کشی ظالمانه می شود.
- ۱۸- حریت و آزادی در معنای راستین چگونه است؟ **جواب:** آزادی از قید و بندهایی که مانع از رسیدن آدمی به حقیقت و حقوق انسانی اش می شود.

۱۹- انواع آزادی و حریت را توضیح دهید: **جواب:** ۱- آزادی که انسان را از معنویت و بندگی خدا دور می کند. ۲- آزادی که وسیله ای برای رسیدن به خدا است.

۲۰- کدام ارزش هایک فرهنگ را در برابر فرهنگ های رقیب مقاوم می سازند؟ و زمینه ساز گسترش آن هستند؟ چرا؟
جواب: مسئولیت و تعهد زیرا رویکردهای تقدیرگرایانه و غیرمسئولانه مقاومت فرهنگی را از بین برده و زمینه ساز نفوذ و تسلط بیگانگان هستند.

۲۱- فرهنگی که مطلوبیت جهانی دارد باید دارای چه سطوحی از عقلانیت باشد؟ **جواب:** ۱- عقلانیتی که از جهان بینی و ارزش های آن دفاع کند. ۲- عقلانیتی که بر اساس ارزش ها و عقاید خود به نظام سازی و مدیریت اجتماعی بپردازد.

۲۲- در چه صورتی فرهنگ دچار نسبیّت می شود؟ **جواب:** در صورتی که از عقلانیتی برخوردار نباشد که از جهان بینی و ارزش های کلان، ولایه های بنیادین و هویتی خود دفاع کند.

۲۳- عدم برخورداری از هر یک از ارزش های مطلوب و جهان شمول فرهنگ جهانی چه نتایجی به دنبال دارد؟ **جواب:** عدم برخورداری از حقیقت = عدم توانایی در داوری ارزشی. عدم برخورداری از معنویت = بحران روحی و روانی مردم. عدم برخورداری از عدالت و قسط = قطبی شدن جهان و بهره کشی ظالمانه. عدم برخورداری از حریت و آزادی = ایجاد قید و بند برای رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی. عدم برخورداری از تعهد و مسئولیت = جبرگرایی و گرفتن مقاومت انسان در برابر نفوذ سلطه گران. عدم برخورداری از عقلانیت = ناتوانی در پاسخ به پرسش های بنیادین و دفاع از هویت فرهنگی و نیازهای متغییر مردم جامعه.

۲۴- در سرزمین پهناور ایران در طول تاریخ چه فرهنگ هایی شکل گرفته اند؟ چه عناصری از این فرهنگ ها باقی مانده است؟ **جواب:** ۱- ایران باستان با عناصر: نوع دوستی، عدالت خواهی، دین مداری، خانواده و قداست آن، عفاف، عید نوروز، اهمیت نور، ۲- ایران اسلامی با عناصر: آخرت، توحید، علم آموزی، خانواده و جایگاه زن، عدالت ۳- ایران معاصر با عناصر: مقاومت، مشروطه، استکبارستیزی، بازگشت به خویش، انقلاب، هویت یابی، مقاومت فرهنگی

۲۵- ارزش آزادی در فرهنگ اسلامی و فرهنگ سکولار غربی چه تفاوتی دارد؟ **جواب:** ۱- مرز آزادی غربی منافع دیگران است ولی آزادی اسلامی نزدیک شدن به خدا است. ۲- آزادی غربی نوعی اسارت انسان در مادی گرایی است ولی آزادی اسلامی آزاد شدن انسان برای رسیدن به خدا است. (آزادی از نفس اماره) ۳- آزادی غربی انسان را از معنویت و بندگی خدا دور می کند ولی آزادی اسلامی راهی برای رسیدن به خدا است.

۲۶- انسان هایی که در جامعه ای با فرهنگ جهانی مطلوب (جهان شمول) پرورش می یابند چگونه انسان هایی هستند؟ **جواب:** انسان های سعادت مند، مسئول، آزاده و با معنویتی که بدون بحران های روحی روبرو سوی خدا و نزدیک شدن به او هستند.

۲۷- چه انسان هایی می توانند فرهنگ جهانی را پدید آورند؟ **جواب:** انسان های آزاده ای که از معیار حقیقت برای سنجش ارزش ها برخوردارند و به ارزش های جهان شمول عدالت، آزادی، عقلانیت و معنویت تعهد هستند.

سوالات درس ۳